

The Ten God Dammits
of het Evangelie volgens Polly Maggoo

door Mathijs Verboom

Och, ik zou willen dat mijn woorden
met een ijzeren stift in lood gegrift, ja
in de rots werden gehouwen, zodat zij
daar voor altijd zouden staan.

(Job 19:23-24)

Deze tekst is onderdeel van
De Trilogie voor de Nieuwe Eeuw
die verder de teksten L'histoire se Dub
en Sturm und Drank bevat

Personages: De dominee, Gunnar
Zijn vrouw, Kristin
Een heer
Het kerkcombo bestaande uit:
drums
contrabas
en hammondorgel

TIEN: DE REINIGING

(Een kleine keuken die tevens dienst doet als kerk. Er staan een keukentafel, een kansel, en een prijzenkast vol luciferdoosjes. Op de stoel naast de tafel zit Gunnar, de dominee, in zijn ondergoed. Hij zwijgt. Kristin, zijn vrouw, komt binnen door de enige deur.)

Kristin Hier is je broek...op de vouw gestreken

Gunnar Dank je

Kristin Waar is je boord?

Gunnar In de rechterzak

Kristin Hij zit niet in de rechterzak

Gunnar Dat is vreemd

Kristin Ik zal in je jas kijken

(Ze vertrekt. De dominee trekt zijn broek aan.)

Gunnar De stof is nog warm

(Kristin komt weer binnen.)

Kristin Je jas is leeg

Gunnar De preek

Kristin In mijn schort...als je jas gestreken is doe ik hem terug in de zak van je pochet..hier is je overhemd

Gunnar De wijnvlek van de vorige dienst

Kristin Niet meer weg te krijgen...je moet niet zo wild zwaaien als je zegent... waar zijn je nagels?

Gunnar Op tafel

Kristin Zijn ze compleet..Één, twee, tien...ja...compleet en gesorteerd...het schaartje?

Gunnar Terug in de la

(Kristin pakt een luciferdoosje uit haar schort en doet de nagels erin.)

Kristin Welke dag leven we?

Gunnar De eerste van de maand

(Kristin pakt een pen en zet de datum op het doosje.)

Kristin Morgen doen we je voeten

(Ze zet het doosje in de kast met luciferdoosjes.)

Gunnar Ik wil dat je mijn voeten nu doet

Kristin Dat is niet de gewoonte...ik wijk niet graag af van de gewoonte

Gunnar Vandaag is een speciale dag...Kristin...een dag van afwijkingen

Kristin Goed...Gunnar...ik pak het schartje

(Ze pakt de schaar uit de keukenla, gaat voor haar man zitten en begint te knippen.)

Kristin Het is vuil onder de nagels

Gunnar Al het vuil moet weg vandaag...ook onder de nagels

Kristin Dat zal moeilijk gaan...het zit diep

Gunnar Je doet me pijn

Kristin Het bloedt

Gunnar Laat het bloeden...dat is een goed teken...

Kristin Ik knip ze in een halve maan...dan groeien ze niet in

(De dominee grijpt zijn vrouw vast.)

Dominee Spreek me moed in...Kris...ik ben nerveus

Kristin Dat is faalangst...volkomen begrijpelijk...er staat heel wat op het spel

Dominee Ik ben bang dat het niet aanslaat...mijn ideeën...dat ze verdwijnen zodra ik ze heb uitgesproken...help me

(Kristin komt overeind, de nagels in haar hand.)

Kristin Ga staan

(De dominee gaat staan.)

Kristin Luister goed naar mij...je kan het...ik geloof in je...je gaat overwinnen... je moet ze grijpen en door elkaar schudden...pak ze Gunnar...pak ze bij hun kladden

Gunnar Ja...ja...pakken...mijn preek

Kristin Ik bewaar hem voor je...moet ik je overhoren?

Gunnar Ik weet het wel...ik heb het in mijn hoofd zitten...de zinnen... gebeiteld...verankerd...de zinnen zitten gevangen in mijn hoofd Kristin...ik heb ze keer op keer bekeken...van alle kanten...de theorie moet kloppen...,mag ik een glas water?

Kristin Kraan?

Gunnar Ja...graag

Kristin Komt eraan

(Kristin loopt naar het aanrecht. Ze doet de nagels in een luciferdoosje en zet er een datum op. Dan haalt ze water.)

Gunnar Ik kan ze niet vergeten...de woorden...dat is een onmogelijk- heid...daarvoor zijn ze te zeker van hun zaak...ze hebben het bij het goede eind...zonder twijfel...een waterval gaat het worden...de ene zin zet de andere in beweging...maar rustig...woord voor woord... kalm alles uitspreken...je moet de mensen overtuigen...daar is doortasting voor nodig

Kristin Hier

(De dominee drinkt zijn glas in een teug leeg.)

Gunnar Meer...meer

Kristin Een fles?

Gunnar Een bad

Kristin Goed...een bad...ik haal het

Dominee Reiniging van binnenuit...een mens bestaat voor 99 procent uit water...daar maken we vandaag 100 van...we zullen alles overspoelen...een nieuwe zondvloed van mensen die in water uit elkaar spatten...schoon van binnen...alles schoon...stijgend water... het komt de mensen tot hun lippen...maar ik sta op mijn kansel... drijvend...mijn kleine ark...en preek het nieuwe geloof

(Kristin komt binnen met een bad.)

Kristin Groter dan dit kon ik niet vinden

(De dominee steekt zijn hoofd er in.)

Kristin Drinken...doordrinken...voordat je in ademnood komt...gaat het met je...Gunnar...hoor je mij...boven...kom boven...je hebt werk te doen ...adem...stop met drinken...Gunnar

(De dominee komt proestend boven.)

Gunnar Hoe zullen ze reageren...Kristin...ga ik te ver...vraag ik teveel van ze ...zijn mijn eisen redelijk...heb ik ze goed voorbereid...weten ze wat ze te wachten staat...kunnen ze er tegen...tegen radicale keuzes...moet ik ze aansporen de keuzes zelf te maken...of maak ik de keuzes voor hen?

Kristin Je gaat ze overtuigen...je gaat preken...je woorden stromen over de hoofden van de mensen...ze druppelen binnen in hun oren...als olie voor het radarwerk in hun hoofd...Gunnar...je woorden zullen de mensen weer in beweging zetten...de stilstand is voorbij...je zal ze overtuigen

(Er wordt aangebeeld.)

Kristin Dat zal het combo zijn...doe je overhemd aan...anders vat je nog kou

Gunnar Zoek mijn boord

Kristin Ja...ja

(Kristin gaat weg door de deur. De dominee bekijkt zijn overhemd en trekt het aan.)

Gunnar Tien knopen...mooi

(Het combo komt binnen in ondergoed.)

Gunnar Ja...op tijd...goed zo...zet de instrumenten daar maar neer...Kristin komt zo met de kostuums...jullie kleren worden gewassen en gestoomd...willen jullie water

(De muzikanten knikken.)

Gunnar Kristin...de muzikanten willen water...Kristin...ik denk dat ze bezig is met wassen...ze zal zo wel komen...nog bedankt trouwens...voor het schilderen...zonder jullie was het nooit gelukt...wat een klus...ik heb daar te makkelijk over gedacht...de muren gaan snel...maar het plafond...dat was een opgave...ik heb nog dagen last van mijn rug gehad... misschien had ik moeten gaan liggen...net als Michelangelo...toen hij de Sixtijnse kapel schilderde ...al het verlichte werk gebeurt kennelijk liggend op je rug...ik heb er te laat aan gedacht...hebben jullie het koud...Kristin ...ik begrijp niet waar ze blijft...wacht...ik zet de stoofketel wat warmer

(De dominee maakt aanstalten om naar het aanrecht te lopen, maar struikelt en bezeert zich.)

Gunnar Auw...godverdomme...dat doet pijn

(Kristin stormt binnen.)

Kristin Wat was dat Gunnar...heb je je bezeerd?

Gunnar Het gaat...het gaat

Kristin Wacht...ik help je overeind

Gunnar Nee...ik kan het alleen...zie je...de wederopstanding is een feit

Kristin Ik ben trots op je...willen de muzikanten water...ik heb alleen kraan

Gunnar Geef ze water...Kristin...er wacht werk

Kristin Hier zijn jullie gewaden...ik hoop dat de maten kloppen...ik heb ze precies gemaakt zoals Gunnar ze in zijn hoofd had...de stof die hij wilde kon ik niet vinden...maar dit komt er bij in de buurt

Gunnar Het paars had dieper gemoeten...tegen het zwart aan

Kristin Dit is diep genoeg...dieper dan dit gaat niet Gunnar...als jullie ze willen aantrekken...dan kunnen we zien hoe ze staan

(De muzikanten trekken de gewaden aan. Gunnar wrijft over zijn knie. Kristin haalt water en praat door.)

Kristin Ik heb de randen goud gestikt...als je goed kijkt zie je er het motief in van onze kerk...een vingerwijzing...ze zijn met een lichte streek genaaid...zodat de naden niet schuren...de Singer heeft mij niet in de steek gelaten...hier...drink op

(De muzikanten drinken terwijl Gunnar en Kristin toekijken.)

Kristin Wat vind je?

Gunnar Niet slecht...ik moet het zien als ze spelen...hier...de psalmboeken...ik heb een aantal psalmen uitgekozen die ik toepasselijk achtte...maar ik wil dat jullie ze anders spelen...meer up tempo...met meer ziel er in...meer ritme...kom...dan proberen we het een keer...sla het boek open op...even kijken...de Heer zij met ons

NEGEN: HET VERSCHIJNEN

(Verblindend wit licht komt uit de deuropening. Hemelse muziek, die overgaat in een drumsolo. Er treedt een heer binnen. De muziek stopt.)

Heer Ben ik te laat?

Kristin We zullen de klok een stuk terugzetten...dan ben je zeker op tijd

Heer Die verdomde tijd...had nooit uitgevonden moeten worden...iedereen wordt er door geleefd...afschaffen die klokken zeg ik

Gunnar We mogen geen tijd verliezen...dat zou zonde zijn

Heer Ik ben op de minuut van huis vertrokken...maar het heeft niets geholpen...de tegenslagen...ramp na ramp...mijn fiets lek...de fietspomp verdwenen...de brug open...en het weer...de regen had het uitgerekend op mij gemunt...om mij heen liepen de mensen van de zon te genieten...maar boven mijn hoofd hing een hardnekkige wolk...ga weg riep ik...zoek iemand anders op...een depressieveling...een politicus...iemand die het verdient...maar het hielp niets...en dat was nog maar het begin...de rampen volgden elkaar op...de trams reden niet...overal zag ik ongelukken...brandende huizen...auto's in puin...naast mij sloeg de bliksem in bij een oud vrouwtje dat wilde oversteken...ze viel verkoold op het zebrapad...maar ik dacht...ik moet doorlopen...anders kom ik te laat...en toen begonnen de plagen...een regen aan kikkers...zwermen sprinkhanen zaten mij achterna...ik ben gaan rennen...struikelend over de kikkerlijkjes ...maar ik heb het gered...ik ben binnen

Gunnar Dus je bent te laat van huis gegaan

Heer Sorry...ik had moeten bellen

Kristin Het geeft niet

Heer Ik overdrijf soms een beetje

Kristin Wil je iets drinken?

Heer Graag...wat heb je?

Kristin Water

Heer Heb je niets sterkers?

Kristin Heet water

Heer Doe maar

(Kristin zet water op.)

Heer Wat is het hier opgeruimd

Gunnar Dank je...we hebben ons best gedaan...Kristin zei ik...het is tijd voor de grote schoonmaak...jij en ik gaan deze plek van al zijn oneffenheden ontdoen...ze knikte en we begonnen...dagen achter elkaar...hoe lang was het Kristin?

Kristin Een week...meer niet

(Kristin gaat weg.)

Gunnar Boenen...schrobben...schuren...schilderen...we hebben de hele boel opnieuw in de verf gezet...met hulp van ons combo...elk stofje...elke richel is uitgezogen

Heer Het resultaat mag er zijn

Gunnar Ik ben blij dat je bent gekomen...dat mag je wel weten...zonder jou zou het geen zin hebben gehad

Heer Ik twijfel...misschien moet ik hier niet zijn

Gunnar Jawel...ik heb je nodig...de opstand begint bij jou

Heer Ik voel mij ongemakkelijk...alsof ik bij mijn eigen doodsvonnissen ben

Gunnar Zo moet je het niet zien...dit is geen einde...dit is een nieuw begin...we zullen samen het geloof nieuw leven inblazen...de kerken zullen op hun grondvesten schudden...en volstromen...de aders van het geloof zullen weer zich weer vullen met bloed...vers bloed

Heer Gunnar...je teen

Gunnar Wat...oh dat...niets ernstigs...gewoon wachten tot het stolt

(Kristin komt terug met schoenen en sokken.)

Heer Je moet oppassen met infecties

Kristin Dat zei ik ook al

Heer Ik zal een pleister voor je halen

Kristin In de badkamer...naast de kleren van het combo

(De heer loopt weg.)

Kristin Hier Gunnar je schoenen en je sokken...trek ze aan.

Gunnar Nee

Kristin Gunnar...je kunt geen dienst draaien op je blote voeten

Gunnar Vandaag wel

Kristin Het is niet de gewoonte Gunnar...ik wil het niet hebben

Gunnar Ik trek ze niet aan

(De heer komt binnen. Hemelse muziek.)

Heer Stop...stop met die muziek...niet iedere keer als ik binnenkom...dat is teveel van het goede...hier Gunnar...je pleister...ik doe hem wel even op...doet het pijn?

Gunnar Nauwelijks

(De heer knielt bij de teen en doet de voorzichtig de pleister op.)

Heer Je hebt gelijk Gunnar...ik moet mij geen zorgen maken...aan twijfels hebben we niets...ik ben hier...ik neem mijn verantwoordelijkheid...je streven is terecht...je actie noodzakelijk...ik wil helpen waar ik kan

(Een heer gaat staan en slaakt een kreet.)

Heer Godverdomme

Gunnar Wat is er?

Heer Waar zijn mijn kruizen?

Kristin In de schuur

Gunnar Ze pasten niet meer

Heer Pasten niet meer...ze hebben er eeuwen gehangen...ik heb ze vastgespijkerd met mijn eigen handen...wat heb je met ze gedaan?

Kristin Wees gerust...ik heb ze netjes ingepakt in krantenpapier...een hele klus...dat wel...kruizen laten zich niet makkelijk inpakken...met hulp van wat touw ging het uiteindelijk

Heer Mijn kruisen...ingesnoerd...vastgebonden...het is een schande...ze kunnen geen kant op

Gunnar Het leek ons beter zo...je kunt niet opnieuw beginnen terwijl je alles bij het oude laat

Heer Had je ze niet over kunnen schilderen...als jullie toch bezig waren...gewoon...een nieuw kleurtje...daar had ik wel mee ingestemd

Kristin We wilden ze intact laten...voor jou...niet gesausd met de muren

Gunnar Ze zijn netjes in de schuur gezet...je kan ze zo meenemen als je wilt
Heer En het glas in lood...toch niet ook het glas in lood
Kristin Dat zit er nog...anders zou het zo tochten
Gunnar Ziektes kunnen we nu niet gebruiken
Heer Ik had een revolutie verwacht...geen beeldenstorm
Gunnar Het is geen beeldenstorm...alles is nog intact
Kristin Op één Jezus na...die is van het kruis gevallen...ik heb hem apart ingepakt
Heer Waar is mijn water

(Kristin snelt naar het aanrecht en komt terug met water.)

Kristin Hier

(De heer drinkt het glas in een teug leeg.)

Heer Kun je het nog heter opdienen?

Kristin Dan moet ik het koken

Heer Doe mij een plezier

(Kristin zet water op.)

Gunnar Je moet het niet zo zwaar opnemen...ik heb het beste met je voor

Heer Ik voel mij vastgeroest

Kristin Laten de woorden van Gunnar olie voor je zijn

Heer Woorden zijn zand...geen olie

Gunnar Niet vandaag...vandaag zal ik met olie preken...ik heb mij goed voorbereid...waar is mijn preek?

Kristin Die zit veilig in mijn schort...je krijgt hem als je je jasje aan hebt

Gunnar Haal mijn jasje

(Kristin gaat weg.)

Gunnar Je moet vertrouwen in mij hebben

Heer Ik probeer het

Gunnar Als jij er niet in gelooft...wordt het voor mij ook moeilijk

Heer Ik weet het

Gunnar De kerken lopen leeg...er is geen houden aan...de mensen verliezen hun geloof

Heer Ik zit er elke zondag...trouw...op mijn vaste plek

Gunnar Tuurlijk...jij zit er...het zijn jouw verhalen...je hoort ze graag...maar je bent een van de weinigen...ik kan de lege plekken niet meer aanzien

Heer Je hebt gelijk...ik moet je steunen...ik zal de handen uit mijn mouwen steken...ze opstropen...de strijd aangaan

ACHT: DE RITUELEN

(Kristin komt binnen met het jasje van de dominee.)

Kristin Hier Gunnar...je jasje

Gunnar Waar is mijn boord...er hoort een boord bij die jas

Kristin Ik weet niet waar je boord is Gunnar...daar moet jij zelf voor zorgen

Gunnar Jij hebt hem voor het laatst gezien

Kristin Ik heb hem niet gezien...jij weet waar hij is...waar leg je hem meestal?

Gunnar Op de kansel...na de preek

Kristin Dan ligt hij daar

Gunnar Nee Kristin...daar ligt hij niet...want ik heb hem aan jou gegeven om op te stijven

Kristin Ik heb hem niet opgesteven Gunnar...hij was stijf genoeg

Gunnar Godverdomme Kristin...waar is mijn boord?

Kristin Niet vloeken Gunnar...niet waar hij bij is

Heer Daar heb ik geen problemen mee hoor...ik heb het vloeken uitgevonden...is mijn water al klaar?

Kristin Je water...helemaal vergeten

Gunnar Kristin...je moet mijn boord zoeken

Kristin We hebben een gast Gunnar...daar wil ik voor zorgen

Gunnar Zonder boord kan ik niet preken

Kristin Dan pak je de reserveboord

Gunnar De reserverboord...goed...waar is die?

Kristin Hoe moet ik weten waar jij je boorden laat Gunnar

(De dominee ontsteekt in woede.)

Gunnar Kristin...ik heb mijn boord nodig...waar is mijn boord...ik moet preken...de belangrijkste preek uit mijn leven...en jij wil mij niet vertellen waar mijn boord is...hoe kan ik het geloof vernieuwen als ik geen boord heb...waar is mijn aanzien zonder boord...ik moet mij onderscheiden Kristin...ik heb die boord nodig...waar is de boord...Kristin...Kristin

Kristin Je hoeft niet te schreeuwen Gunnar...bewaars dat maar voor je dienst

(De dominee balt zijn vuisten naar Kristin en stormt weg.)

Heer Hij is bang

Kristin Doodsbang

Heer Waarom...wat kan er misgaan?

(Kristin hangt de jas over de stoel.)

Kristin Ik weet het niet...hij is al weken zo...geen land mee te bezeilen

Heer Een revolutie kost energie...dat is normaal

Kristin Ik sta achter hem...met alles wat ik heb...maar soms denk ik...ik zou gewoon eens voor hem moeten gaan staan...en hem zeggen wat ik vind...want zolang ik achter hem sta...ziet hij mij niet

Heer Iemand de waarheid zeggen is nooit verkeerd

Kristin Denk je dat ik hem daarmee steun?

Heer Zeker...hij zal je dankbaar zijn

Kristin Je hebt gelijk...eerlijkheid kent geen tijd

Heer En de tijd geen eerlijkheid...mijn water

Kristin Komt eraan...komt eraan

(Kristin snelt naar het aanrecht en pakt en schenkt een glas kokend water in. De heer loopt naar de muzikanten.)

Heer Hoe komen jullie aan die gewaden?

Kristin Die heb ik gemaakt

Heer Horen ze zo wijd?

Kristin Zo wil Gunnar het

Heer En die kleur...afzichtelijk

Kristin Ik zei nog tegen hem...laten we een vrolijke kleur doen...roze...hij wilde er niets van weten

Heer Doen jullie ook verzoekjes...de heer mijn heiland...zouden jullie die

(De muzikanten beginnen te spelen. Kristin brengt de heer zijn water.)

Heer Prachtig...tranen in mijn ogen...elke keer als ik het hoor

Kristin Hier je water...vergeet niet te blazen...anders verbrand je je tong

Heer Dit is mijn lievelingslied

Kristin Ze spelen het weinig meer...Gunnar houdt er niet van...veel te lijdzaam zegt hij

Heer Wat is er mis met lijdzaam?

Kristin Ik mis de oude liedjes...net als de spullen...het is zonde...de warmte is uit onze kerk verdwenen...al dat mooie hout van de kruisen...daar voelde ik mij goed bij...gelukkig staat de prijzenkast er nog...daar heb ik flink voor moeten vechten...Gunnar wilde er van af...maar ik zei...deze kast blijft staan...dit is mijn levenswerk...jij hebt jouw altaar...geef mij het mijne

Heer Wat zit er in de kast?

Kristin De nagels van Gunnar...elke zondag knip ik ze...voor de dienst zijn handen...zodat hij kan preken zonder zichzelf te verwonden...na de dienst zijn voeten...zodat hij zijn weg kan vervolgen naar de volgende dienst...hier staan twee keer zoveel doosjes als Gunnar diensten heeft gedraaid...tien nagels per doosje...alles netjes op volgorde en gedateerd

Heer Waarom nagels?

Kristin Nagels zijn essentieel voor het geloof... werd Jezus niet genageld aan het kruis...precies zo nagel ik Gunnar vast aan de geschiedenis...we zullen geschiedenis maken...deze kast zal een bedevaartsoord worden...hoop ik...de mensen zullen aan de grond genageld staan...en tot bezinning komen

Heer In de nagel herkent zich de mens

Kristin Nagels zijn leven...ze groeien en blijven groeien...ook na het sterven...pas wanneer de nagels stoppen met groeien ben je werkelijk gestorven...daarom moeten ze bewaard worden...het leven wil je bewaren...de geschiedenis vastleggen

Heer Een geschiedenis in nagels

(Kristin opent de kast en haalt er een doosje uit.)

Kristin Hier...dit is de dienst van 29 juni...zie je hoe rond afgeknipt...uit één stuk...en schoon...Gunnar verzorgt zichzelf goed

Heer Mag ik de nagels van vandaag zien?

(De muzikanten stoppen met spelen.)

Kristin Welke...zijn handen of zijn voeten?

Heer Zijn voeten

Kristin Nee...een andere keer misschien

(De heer loopt naar het aanrecht en pakt een luciferdoosje op.)

Heer Hier...is dit het doosje...laat eens zien...die nagels zijn vuil

Kristin Ik weet het

Heer Wat is er gebeurd?

Kristin Hij loopt al een week op blote voeten...zijn schoenen uit...zelfs buiten trekt hij ze niet aan...het is een zonde...ik heb zo mijn best gedaan...elke dinsdag de nagelriemen naar beneden drukken...elke woensdag een voetenbad met extra zout...de voeten rood wrijven met een ruwe handdoek...donderdag de massage...vrijdag komen de handen aan de beurt...masseren...insmeren met zalfjes...zaterdag de handschoenen aan...om ongelukken te voorkomen...zondag en maandag knippen...maar dat schema is nu helemaal in de war...dood en doodzonde

Heer Je mag mijn nagels verzorgen als je wilt

Kristin Heel graag...zijn de voeten schoon?

Heer Schoon en gewassen

Kristin De handen?

Heer Idem dito

Kristin Dan wil ik wel een poging wagen

(De dominee stormt binnen.)

Gunnar Mijn boord...ik heb hem

Kristin Gunnar...je bloedt

Heer De pleister helpt niet

Kristin Je teen heeft verzorging nodig

Gunnar Wat doet mijn teen ertoe Kristin...ik heb mijn boord gevonden

Kristin Waar lag hij?

Gunnar In de schuur

Kristin Hij moet uit je jas gevallen zijn toen je de kruizen versleepte

Heer Kom hier...ik zal hem bij je omdoen.

Gunnar Ik ben zover...we kunnen beginnen met de dienst

Kristin Nee...eerst eten

ZEVEN: HET LAATSTE MAAL

Kristin Ik heb een eenvoudige maaltijd gemaakt...geheel in de lijn van de dienst van Gunnar...al het overbodige ontbreekt

Heer Hoe kan eten overbodig zijn?

Kristin Brood en wijn...daar gaan we onze magen mee vullen vandaag...als jullie willen gaan zitten

Gunnar Neem toch plaats

(Hij wenkt het combo.)

Gunnar Jullie ook...iedereen is uitgenodigd...we maken er een feestmaal van

Heer Een bachenaal

Gunnar Maar in plaats van de seksuele climax...eindigen wij met een dienst... mijn preek zal het hoogtepunt zijn van ons eefestijn...de wijn zal vloeien...de woorden zullen vloeien...tot het hier overloopt van geluk

Heer Amen...mooi gesproken...waar blijft de wijn?

Gunnar Ga toch zitten...wijn...Kristin...wijn

Kristin Die staat in de schuur...Gunnar zou jij

Gunnar Nee...ik ga die schuur niet meer in

Kristin Gunnar we hebben wijn nodig

Gunnar Ik kan geen kruis meer zien Kristin

Kristin De kruizen zijn ingepakt Gunnar

Gunnar Hoe kun je de wijn daar neerzetten?

Kristin Hout helpt de wijn rijpen

Gunnar Nee...je haalt het zelf maar

Kristin Gunnar...werk nou eens voor een keer mee

Heer Goede wijn behoeft geen krans...ik ga wel

Kristin Dat zou vriendelijk zijn...we hebben alleen huiswijn...maar wel Franse

Heer Ik drink alles

(De heer vertrekt.)

Kristin Gaat het Gunnar?

Gunnar Ja...ik heb er zin in...de afgelopen dagen zag ik er tegen op...ik dacht...het gaat mij niet lukken...dit is een hopeloze onderneming... waar ben ik aan begonnen...hoe haal ik het in mijn hoofd op deze manier het nieuwe evangelie te verkondigen...ik twijfelde Kristin...ik twijfelde aan alles...aan de preek...de kerk...mijzelf...aan ons

Kristin Ook aan ons

Gunnar Maar die twijfel is over...van het ene op het andere moment voel ik mij zeker van mijn zaak...geen angst...geen twijfels...ik weet nu voor honderd procent dat het goed komt...dat het mij gaat lukken...de revolutie is aanstaande

Kristin Ik ben blij voor je Gunnar...dek jij de tafel even?

(De heer komt binnen met een groot ingepakt kruis over zijn schouder en twee flessen wijn in zijn handen.)

Gunnar Wat doet dat kruis hier?

Heer Ik kon het niet laten...hij stond daar zo alleen...zo eenzaam

Gunnar Nee...ik wil het niet hebben

Heer Dit is mijn mooiste...mijn grootste...mijn meest natuurgetrouwe

Gunnar Geen kruis meer in dit huis

Kristin He toe... Gunnar...laat die man toch

Heer Dit kruis verdient geen schuur...het is het topstuk van deze kerk...het heeft warmte nodig...aandacht...een goed woordje

Gunnar Daar heb ik geen tijd voor

Heer Gunnar...dit kruis gaat met mij mee... ik zal er voor zorgen...alsof het mijn eigen zoon is

Gunnar Goed...maar het was je laatste kruis...geen kruizen meer vanaf nu

Heer Beloofd

Gunnar Waar is het brood?

Kristin Eerst de tafel dekken Gunnar

(Gunnar dekt de tafel. Kristin loopt met een kurketrekker naar de heer toe.)

Kristin Hier...zou jij misschien

Heer Natuurlijk...even mijn kruis neerzetten

Kristin Zet maar tegen de kansel...die kan wel tegen een stootje

(De heer zet zijn kruis weg, gaat zitten en trekt de wijn open.)

Kristin Vergeet de glazen niet Gunnar...wijn drinken uit de fles is onfatsoenlijk

(Gunnar zet de glazen op tafel en gaat zitten. De muzikanten schuiven aan.)

Heer Jij wijn?

Gunnar Schenk maar vol...wijn zuivert het bloed

Heer En het geheugen als je geduld hebt...jij ook Kristin?

(Kristin komt aanlopen met het brood en gaat zitten.)

Kristin Een halfje

Gunnar Tast toe iedereen...dat het mag smaken...zorg dat je voldoende binnen krijgt...er moet gewerkt worden

Heer Wordt er niet gebeden?

Kristin Niet in dit huis

Gunnar Amen...en nu eten

(Iedereen eet, behalve de heer.)

Heer Gunnar...ik wil je begrijpen...echt...ik probeer het...maar niet bidden...wat is er mis met bidden?

Gunnar Bidden is een uiting van het geloof

Heer Wat is er mis met het geloof?

Gunnar Het geloof staat stil...dat is er mis mee..ik ben het contact verloren... omdat ik niet stil sta...ik loop door

Heer Jij loopt niet...jij rent

Gunnar Ik moet rennen om mijn doel te halen...de mens beweegt...dat is een natuurdrang...zonder beweging is de mens ten dode opgeschreven... het is mijn taak om te bewegen en om het geloof in beweging te zetten

Heer Het geloof moet de mensen in beweging zetten...niet andersom

Gunnar Kijk naar onze taal...die is altijd in beweging...elke dag komen er nieuwe woorden bij...maar niet bij het geloof...dat zweert bij woorden die al miljoenen keren gezegd zijn

Heer En al die keren spraken ze de waarheid

Gunnar Ik heb genoeg van die waarheid...ik kan hem niet meer aanhoren... voor jou is het muziek...maar ik moet het aan de man brengen...snap je...ik wil weer met hart en ziel kunnen preken...zoals vroeger...maar op deze manier gaat dat niet

Heer Wat is je oplossing Gunnar...wat moet er gebeuren?

Gunnar Er zit maar een ding op...bezieling...we moeten het geloof nieuw leven inblazen...anders sterft het uit...dat is onvermijdelijk

(De heer springt op en begint te schreeuwen.)

Heer Het geloof zal nooit verdwijnen...iedereen gelooft...Gunnar...geloof het of niet...iedereen gelooft

Kristin Rustig...neem nog wat brood

(De heer gaat weer zitten.)

Heer Je moet geduld hebben met het geloof...Gunnar

Gunnar Ik heb geprobeerd... geloof me...maar het lukt mij niet...alles hier is ingesleten ...overal waar ik kijk zie ik bekende gezichten...een vertrouwde omgeving...het zegt mij niets meer...iedereen loopt hier in zijn vaste patronen...alle dagen zitten vast aan routines... ik verkondig het woord zoals het vastgelegd is...Kristin verkondigt haar woord

Kristin Wat?

Gunnar Zoals zij het bepaalt gebeurt het...alles heeft zijn plek omdat zij het zo bedoeld heeft...weg ermee zeg ik...gooi het kind met het badwater het huis uit...maar Kristin begrijpt dat niet...zij koestert het kind...goed zeg ik dan...laat mij het badwater drinken...dan houd jij het kind

Kristin Gunnar...waar ben je mee bezig?

Gunnar Ik geef antwoord op een vraag Kristin

Kristin Let op je woorden Gunnar...je hebt ze nog nodig

Gunnar Ik heb woorden in overvloed...mijn tong is geslepen

Heer Je tong is een scheermes

Gunnar Misschien...maar het is noodzakelijk...vandaag moet alles anders

Heer Er wordt toch hopelijk wel gecollecteerd vandaag...Gunnar?

Gunnar Dat was ik niet van plan

Heer Ik kan wel wat geld gebruiken...mijn kleren zijn versleten...en deze schoenen...moet je zien...de zolen zijn verpulverd

Gunnar Doe ze uit...net als ik

Kristin Nee

Heer Wat is er mis met een laatste collecte?

Gunnar Er wordt hier niet meer gecollecteerd

Heer Hoe wil je dan rondkomen...waar moet ik van leven?

Gunnar We verkopen de kruizen

(De heer verslikt zich in zijn wijn.)

Heer Wat?

Gunnar Het is antiek...dat moet heel wat opleveren

Heer Godverdomme...van mijn kruizen blijf je af

Gunnar Het is voor je eigen bestwil

Heer Mijn wil wil best maar dit niet

Gunnar Ze hebben hun betekenis verloren

Heer Niet voor mij Gunnar...voor mij zijn ze alles...hoe kun je

Kristin Eet nog wat

Heer Ik heb geen honger meer

Gunnar Mooi...dan kunnen we beginnen

ZES: DE PROFETIE

(De dominee staat op en trekt zijn jas aan. Hij zoekt naar zijn preek.)

Gunnar Waar is mijn preek?

Kristin In de zak van je pochet

Gunnar Daar zit hij niet

Kristin Ik heb hem er echt in gedaan

Gunnar Hij zit er niet...Kristin

Kristin Rustig Gunnar

Gunnar Ja...ik moet rustig blijven...je rok...hij zit in je rok

Kristin Nee Gunnar...ik heb hem in je pochet gedaan

Gunnar Kom hier met die rok

Kristin Maar Gunnar

Gunnar Godverdomme...kom hier

(Kristin gehoorzaamt. Gunnar komt bezeten haar schort uit.)

Gunnar Waar heb je mijn preek gelaten?

Kristin In je pochet

Gunnar Waar ben je geweest vandaag...misschien heb je hem ergens neergelegd...zonder er bij na te denken

Kristin Nee...ik heb hem na het strijken in de zak van je jas gedaan

(De dominee zoekt in al zijn jaszakken.)

Gunnar Mijn preek is weg...waar is hij...ik moet hem vinden...anders gaat het niet door

Heer Dat zou jammer zijn

Kristin We vinden hem wel...misschien ligt hij in de slaapkamer

(De dominee stuift weg.)

Heer Hij is onrustig

Kristin Dat is nergens voor nodig...hij moet in zichzelf blijven geloven...dan komt alles goed

Heer Zal ik helpen met afruimen

Kristin Dat is aardig van je

(Gunnar stormt binnen.)

Gunnar Hij is er niet...nergens...niet in de slaapkamer...niet in de badkamer...niet in de schuur...jij hebt mijn preek verduisterd

Kristin Gunnar...dat zou ik nooit doen

Gunnar Ik moet mijn preek hebben Kristin...ik ben nergens zonder preek...ik heb houvast nodig...help me dan toch

Kristin Hou op...Gunnar...stel je niet aan

Gunnar Jij hebt makkelijk praten Kristin...jij hoeft daar niet te staan...jij hoeft de mensen niet te overtuigen

Kristin Waar heb je een preek voor nodig Gunnar...de woorden zitten in je hoofd gebeiteld

Gunnar De veiligheid Kristin...ik heb een reddingsvest nodig voor als het mis gaat

Kristin Het gaat niet mis Gunnar...je hebt alles zorgvuldig voorbereid

Gunnar Denk je?

Kristin Ga die kansel op Gunnar...en spreek...de mensen wachten

Gunnar Je hebt gelijk...ik moet ademen

(De dominee snelt naar de kansel.)

Gunnar Haal dat kruis hier weg

Heer Ja...sorry

Kristin Leg maar op de tafel

(De heer pakt het kruis en legt het weg. De dominee richt zich tot de muzikanten.)

Gunnar Jullie...spelen...nu

(De muzikanten haasten zich naar hun instrumenten en spelen een psalm.)

Gunnar Kris...ruim die tafel af...alles moet schoon

Kristin Ik ben al bezig Gunnar

(De dominee richt zich tot de muzikanten.)

Gunnar Jullie moeten sneller spelen

(De muzikanten spelen sneller.)

Gunnar Hoe begon ik...welkom allen tezamen...nee...de dag des heres is...nee...nee...het was iets anders

Kristin Je kunt het Gunnar

Gunnar De heer zij met u...nee...begon ik met een citaat...nee...een vermaning...nee...wat was het?

Heer Blijf zoeken

Gunnar Sneller...de muziek...sneller

(De muzikanten spelen sneller.)

Gunnar Geloof...nee...heiland...nee...herder...nee...redder...nee...nee

(De dominee grijpt de kansel beet en schreeuwt.)

Dominee Ik weet het niet meer

(De muzikanten stoppen abrupt.)

Kristin Gunnar...zeg iets...de mensen wachten op je woorden

Gunnar Ik...ik...ben het kwijt

Kristin Toe...zeg je preek...je hebt hem uit je hoofd geleerd...dit is belangrijk voor mij...we moeten geschiedenis schrijven

Gunnar Ik ben leeg...niets...ik herinner mij niets meer...ik faal Kristin...help mij

Kristin Dit kan ik niet aanzien

Heer Laat mij maar

(De heer gaat onder de kansel staan.)

Gunnar Mijn woorden...Kristin...zoek mijn woorden

Heer Gunnar...hier spreekt een heer...hoor je mij?

Gunnar Heer...ik hoor je

Heer Vertrouw op mij Gunnar...ik zal je leiden...leg je lot in mijn handen

Gunnar Ja...heer

Kristin Lukt het?

Heer Ik denk het...Gunnar...zeg mij na...ik geloof

Gunnar Ik geloof

Heer Heilig...in het woord van een heer

Gunnar In het woord van een heer

Heer Heilig

Gunnar Ja...heilig

Kristin Dat is mooi gezegd...Gunnar

Heer Mijn ziel en zaligheid leg ik in de handen van

Gunnar De heer...in de handen van de heer...hij zal mij het licht geven...hij zal over mij waken

Kristin Goed zo Gunnar

(De heer fluistert de dominee de woorden in.)

Gunnar De heer is een stralende dageraad... die mij verlost van het nachtelijk uur...het duister waarin ik verkeer...laat zijn woorden mijn geest verlichten...en mij de moed geven om te geloven...de heer...onze vader...die in de hemelen zijn...licht onze levens op...zet onze ziel in vuur en vlam

Kristin Gunnar heeft de gave van het woord

Heer Dat is mij ook opgevallen

Kristin Ik voel verlichting als hij spreekt...licht zijn zijn woorden en licht is de keuken

Heer Wat ga je doen Kristin?

Kristin Waarom brandt er nog licht in deze ruimte...de woorden van Gunnar zijn licht genoeg

Heer Nee...Kristin...nee

(Kristin doet het licht uit. Het is pikkedonker.)

Kristin Spreek Gunnar...verlicht ons met je woorden

(Er valt een stilte.)

Kristin Doe het licht aan met je woorden Gunnar

(Stilte.)

Kristin Gunnar...zou je iets lichter willen praten...ik kan mijn stoel niet terugvinden

(Stilte.)

Kristin Gunnar...waarom zeg je niets?

VIJF: DE BEVRIJDING

(Verblindend wit licht belicht de kansel. Gunnar staat met zijn armen omhoog naar boven te kijken.)

Gunnar Overal waar ik kijk zie ik woorden...ze waren er al die tijd...cirkelend om mij heen...de lucht is vol met woorden...de taal beweegt...de taal duwt de lucht voort...ik adem de woorden in en spuug ze uit...een chaos aan letters

Kristin Gaat het...Gunnar...je ziet bleek

(Gunnar wijst met een priemende vinger naar de tafel. Kristin deinst achteruit.)

Gunnar En toen was er muziek

(De hammondorganiste begint te spelen. Gunnar richt zich naar voren.)

Gunnar Niet het kerkorgel...met zijn stalen pijpen...zijn gevangenisspijlen ... die piepend hun tonen ophoesten...maar klanken van de ziel...een warm bad...heet water waar de mensen van dansen bij aanraking

Combo Amen

Gunnar Laat het hete water mij bedwelmen...laat mij op stoom komen...en de woorden bij hun lurven grijpen

Kristin Wil je water Gunnar?

Gunnar Ritme...ik wil ritme

(De drummer haakt in.)

Gunnar Niet het netjes in de maat...het in gelid...niet de strenge mars...met de laarsen die elkaar spiegelend zonder glimlach doorlopen...maar ongelijke passen...naast de tel...geef mij het ritme om mijn woorden uit te spreken...de taal om uit te stoten...in vervoering

Combo Amen

Gunnar Een hart dat overslaat is een hart dat leeft

Kristin Waar heeft hij het over?

Gunnar Sla over...hartkamers...pomp het bloed op gevoel naar buiten...stoot het door de aders...recht het hoofd in...en stijg...hoger dan het hoofd ...stijgend bloed...ten hemel varend bloed

Combo Amen

(Er druppelt bloed van de kansel.)

Gunnar Speel hart...speel voor mij

(De bassist neemt een loopje.)

Gunnar Speel tot de uitputting volgt...tot het laatste woord gezegd is...tot er niets meer te zeggen valt...dan gaan we slapen...want we zullen herboren wakker worden

Combo Amen

Heer Hij bloedt...Kristin...de kansel bloedt

Gunnar Geef mij muziek om de woorden te spreken...vul mijn ziel met hitte... zodat zij oplaait en overstroomt...de zondvloed in woorden...ik zie haar aankomen in de verte...de branding staat in lichterlaaie...daar komt zij...de verwoestende golf...ze snelt op mij af om mij op te slokken...haar witte kragen omkransen mij...ik word opgenomen en gevuld met taal...eindelijk

Combo Amen

Kristin Wat doe ik?

Heer Haal watten en pleisters

(Kristin gaat weg.)

Gunnar De stroom aan woorden sleurt mij naar de diepte...gegrepen door een draaikolk aan zinnen...daal ik af

Heer Kristin...schiet op

Gunnar Het licht verdwijnt...de duisternis valt over mij heen en grijpt mij vast...ik ben hulpeloos

Combo Amen

Gunnar Dan een klap

(De drummer antwoordt.)

Heer Kristin

Gunnar Mijn lichaam schokt terug...mijn ruggewervels kraken...scheuten pijn ontkiemen...ik schreeuw het uit en zie...het licht...met stralend witte tanden lacht het mij toe

Combo Amen

(Het druppelende bloed wordt een beekje.)

Gunnar De duisternis heeft mij het licht gegeven

Heer Kristin...hij loopt leeg

Gunnar En met het licht zal ik spreken

Heer Godverdomme...Kristin

(Kristin komt aanrennen met watten.)

Gunnar Ik moet omhoog...om het woord te verkondigen

Kristin Ik heb ze...de watten

Heer Waar wacht je op...ga hem spalken

(Gunnar schreeuwt.)

Gunnar Geloof...geloof in de taal

Combo Amen

Kristin Ik weet niet of ik de aangewezen persoon ben om

Heer Hij kent je...hij vertrouwt je

Kristin Ik vertrouw hem niet

Gunnar Stuw mij omhoog...tot aan de oppervlakte...geef mij vleugels en duw...duw

Combo Amen

Heer Vertrouw je mij?

Kristin Ja

Heer Dan ga ik

(Kristin geeft de spullen aan de heer.)

Gunnar Geef ons de bezieling...geef ons de kracht...ons het hart...ons het leven...geef
mijn woorden aan de wind mee en verspreid ze...laat ons weer ademen

Combo Amen

(De heer komt voorzichtig bij de kansel. De beek is een stroom geworden. Gunnar trekt zijn jas uit.)

Heer Gunnar...ik kom je spalpen

Gunnar Ik moet ademen...ik krijg geen lucht

Kristin Doe iets...hij bloedt leeg

Heer Gunnar...ik kom nu naar boven

Gunnar Geef mijn lucht terug...waar is mijn lucht

(De heer gaat stapje voor stapje de trap op. De stroom is veranderd in een waterval. Met moeite houdt de heer zich staande.)

Gunnar Ik kan niet meer ademen

Kristin Nu

(De heer stormt naar boven en pakt Gunnar.)

Heer Ik kom je redden Gunnar

Gunnar Handen duwen mij onder...ze beletten mij de oppervlakte te bereiken...ik
vecht voor mij leven

Heer Nee...Gunnar...niet doen

(De mannen worstelen.)

Gunnar Geef mij lucht...ik heb lucht nodig

Heer Laat mij los...Gunnar...laat mij nu meteen

(Gunnar smijt de heer van de kansel af. Het bloeden stopt. De muziek zwijgt. Kristin snelt op de heer af en helpt hem overeind.)

Kristin Heb je je bezeerd

Heer Het gaat...het gaat

Gunnar Ik moet ademen

(Gunnar strompelt de kansel af. Hij trekt zijn overhemd open. De knopen vliegen in het rond.)

Gunnar Lucht...geef mij lucht...snel...voordat

(Gunnar valt flauw.)

VIER: HET ONTVANGEN

(Kristin snelt naar Gunnar toe.)

Kristin Gunnar...niet opgeven...adem...blijf ademen

(Ze richt zich naar de heer.)

Kristin We moeten iets doen...zijn teen blijft bloeden

Heer Geef mij de watten en de pleisters

Kristin Het is mijn schuld...ik ben de zondaar

Heer Kristin

Kristin Vermoord...met mijn eigen handen

Heer Hij ademt nog...geef mij de watten

Kristin Hier

Heer Waar is de schaar?

Kristin In mijn schort

Heer En de pleisters

(Ze geeft de schaar en de pleisters. De heer verbindt de teen.)

Kristin Gunnar...blijf bij ons...ik vergeef het mijzelf nooit als

Heer Klaar...het bloeden is gestelpt

Kristin Goddank

Heer Hij moet naar bed...rusten

Kristin Laat mij helpen

Heer Nee...het lukt wel...ik heb zwaardere last gedragen

(De heer tilt Gunnar op en draagt hem weg.)

Kristin Pas op voor de lakens...bloed gaat er moeilijk uit

(Kristin kijkt rond.)

Kristin Wat een rotzooi...hoe krijg ik dit ooit schoon?

(Kristin begin knopen op te rapen en doet ze in haar schort.)

Kristin Zijn overhemd kan weggegooid worden...en de rest van zijn kleren...dat krijg ik niet meer schoon...eeuwig zonde

(Ze ziet de kansel en loopt er op af.)

Kristin Helemaal rood...het bloed is in het hout getrokken...als dat maar niet gaat rotten

(Ze kijkt naar de vloer.)

Kristin Het trekt de vloer in...ik moet opschieten...voor het te laat is

(Ze snelt naar het aanrecht en haalt schoonmaakspullen tevoorschijn.)

Kristin Ik moet...alles schoon...voordat het stolt...schrobben of...nee... wachten tot het geronnen is...en dan stofzuigen

(Ze loopt naar de vloer.)

Kristin Nee...nu...het moet nu...het moet

(Ze zwijgt en zijgt neer op een stoel, met schoonmaakspullen en al.)

Kristin Ik kan niet meer

(De heer komt binnen.)

Heer Zo...die staat voorlopig niet op...gaat het?

Kristin Alles is verloren

(De heer komt aan tafel zitten.)

Heer Gunnar gaat het redden...daar draag ik persoonlijk zorg voor

Kristin De vloer is verwoest...de kansel kunnen we weggooien

Heer Waarom?

Kristin Het bloed is er in getrokken

Heer Dat is een goed teken...als het bloed gestold is staat de kansel steviger dan ooit

Kristin We kunnen van voren af aan beginnen...alles voor niets geverfd...het zal hier nog jaren naar bloed stinken

Heer We gaan het huis schoonmaken...net zolang tot de geur weg is

Kristin Nee...ik ben op

Heer Je moet op krachten komen

Kristin Zoveel jaren afgezien...en geduld gehad...met dit huis...met Gunnar...allemaal voor niets...hoe kon ik zo stom zijn?

Heer Je geloofde in de goede zaak

Kristin Hebben we geschiedenis geschreven?

Heer Dat is te vroeg om te zeggen...zoiets weet je pas achteraf

Kristin Ik begreep niets van wat hij zei

Heer Dat kan de bedoeling zijn geweest

Kristin Geschiedenis schrijven...hoe heb ik het kunnen geloven...wij lezen de geschiedenis...wij schrijven hem niet

Heer Ik kan er voor zorgen dat je geschiedenis schrijft

Kristin Hoe dan?

Heer Knip mijn nagels

Kristin Nu?

Heer Het zal je goed doen

Kristin Ik weet het niet

Heer Daarna maken we schoon schip

(Kristin denkt na.)

Kristin Goed

(Kristin staat op.)

Kristin Doe je schoenen uit...of wil je eerst je handen?

Heer Nee...nee...het is goed...eerst de voeten

(Kristin pakt het nagelschaartje en knielt bij de heer. Hij heeft zijn schoenen en sokken uitgedaan.)

Kristin Dat zijn prachtige voeten

Heer Dank je

Kristin Elegant...maar stevig

Heer Ze lopen heerlijk

Kristin Dat geloof ik graag

(Kristin pakt de rechtervoet.)

Kristin Ronde boogjes?

Heer De triomfbogen van Kristin...graag

(Kristin knipt. De bassist begeleidt het knippen.)

Kristin Ik hoop dat ik niet mis knip

Heer Mijn bloed stolt snel

Kristin Gelukkig...volgende voet

(De heer geeft zijn andere voet en begint het haar van Kristin te strelen.)

Kristin Wat doe je?

Heer Je haar...het is zo zacht

Kristin Wil je dat laten

Heer Sorry

(De heer stopt. In stilte maakt Kristin de andere voet af.)

Kristin Klaar

Heer Dat heb je snel gedaan

(Ze gaat staan. De heer gaat staan.)

Kristin Alsjeblieft...hou me even vast

(De heer omhelst haar. De omhelzing gaat over in een voorzichtige kus, die Kristin afbreekt.)

Kristin Heb je honger?

Heer Is dat nog niet duidelijk?

Kristin Hier...eet

(Ze haalt een knoop uit haar schort en stopt hem in de mond van de heer.)

Kristin Dat vult

Heer Voor elke knoop een kus

(De heer kust Kristin, ze beantwoordt zijn kus.)

Heer Schrijf geschiedenis met mij

Kristin Slaapt Gunnar?

Heer Hij is onder zeil

Kristin Steek je tong uit

(De heer doet het. Kristin legt er een knoop op. De heer slikt de knoop door en kust haar.)

Heer Meer...meer

(Kristin voedt hem knopen. Het kussen wordt heftiger. De heer tilt Kristin op en legt haar op de tafel.)

Heer Leg je handen op mijn kruis en kus me

(Kristin legt haar handen op het kruis dat nog altijd op tafel ligt.)

Kristin Je nagels

Heer Laat die nagels

(Ze kussen. Kristin laat de nagels op het kruis vallen. Dan komt Gunnar binnen, bleek en wankelend. Hij kijkt rond en ziet Kristin en de heer.)

Gunnar Godverdomme

DRIE: HET ONTWAKEN

(Kristin en de heer komen vlug overeind. Het hammondorgel haakt aan bij de bas.)

Heer Je leeft...godzijdank...ik zei nog tegen Kristin...ik weet het niet...of hij het gaat halen...het is kantje boord...hij staat op de rand...of hij valt...of hij doet een stap terug...maar hier sta je...en je ademt...wil je zitten...je hebt veel bloed verloren...als het zwart voor je ogen wordt...moet je het zeggen...ik heb je teen gespalkt...het bloeden is gestopt...maar de wond moet helen...natuurlijk...dat gaat niet van het ene op het andere moment...en goed verschonen...de pleister niet te lang laten zitten...anders gaat het hechten...dan kan je opnieuw beginnen...wil je wat drinken...water is goed voor je...water zuivert het bloed...je ziet bleek...misschien moet je wat eten...je bent te vroeg opgestaan...misschien kan je beter weer gaan liggen...voor het echt fout gaat...we willen niet te vaak ons hart voor je vasthouden ...dat is slecht voor ons hart...hoe voel je je...stomme vraag...zwak neem ik aan...maar dat gaat over...als je geduld hebt...over een week ben je weer de oude...dat verzeker ik je...als het bloed weer in je wangen terugkeert... en niet naar een dokter gaan...die kunnen je niet helpen...rust...totale rust...dat is de enige remedie...niet praten...niet lopen...niet preken...zwijgen en wachten tot het bloed weer gaat stromen...beloof je dat...Gunnar...wil je dat beloven...anders ga ik niet met een gerust hart weg

Gunnar Leugenaar

Heer Wat?

Gunnar Leugenaar

Kristin Gunnar...niet doen

Heer Waarom noem je mij zo Gunnar...ik heb het beste met je voor...ik heb je gered...het bloeden een halt toe geroepen...je naar bed gedragen ...onder de wol gestopt

(Gunnar doet een wankele stap naar voren.)

Gunnar Verrader

Heer Wat zei je?

Kristin Gunnar...alsjeblieft

Gunnar Je bent een...verrader

Heer Dat neem je terug...nu meteen

Gunnar Nee

Kristin Ga liggen...Gunnar...je bent verzwakt

Heer Niemand noemt mij een verrader...ik heb een zuiver geweten...ik ben hier gekomen met de beste bedoelingen

(Gunnar zet een wankele stap naar voren en wijst met zijn vinger naar de heer.)

Gunnar Intrigant

Heer Hoe noem je mij

Gunnar Een...intrigant

Kristin Hij bedoelt het zo niet

Heer Heb ik je iets misdaan Gunnar... want ik kan zo gauw even niet bedenken wat...was ik het niet die jou vertrouwen schonk...die jou het geloof gaf...niet in mij...maar in jezelf

Gunnar Moordenaar

Heer Waar heb ik dit aan te danken?

Kristin Hij weet niet wat hij zegt

(Gunnar doet een wankele stap naar voren.)

Gunnar Je bent een...een...moordenaar

(De heer reageert gebeten. Ook de drummer haakt aan.)

Heer Mij raak je niet meer...Gunnar...ik ben immuun geworden voor je woorden...voor je zogenaamde opstand...wil je een revolutie... Gunnar...dan geef ik je die...ik leid de opstand...ik ben de leider...niet jij...jij bent een boodschapper die denkt zijn vuist op te moeten richten...ja Gunnar...richt je vuist op...maar alleen om mijn woord te preken...mijn woord...tegenover het jouwe

(De heer raakt in vervoering door zijn eigen woorden, opgezweept door de muziek.)

Heer Vergeet niet...ik heb de geschiedenis in mijn voordeel...ik ben het tikken van de tijd...het tikken van alle klokken...ik ben het tij...het nachtelijk ontij...de storm die huishoudt...ik ben de orkaan...die doorraast...door niemand te stoppen...geen menselijke ziel...het zal niet lang meer duren en je wordt overspoeld...ik zal je overspoelen ...tot aan de nok komt het hier vol water te staan...maar het combo speelt door...ook al zinkt de kansel

(De heer richt zich tot de muzikanten.)

Heer Doorspelen...doorspelen

(Het combo speelt terwijl de heer zijn blik naar boven richt en schreeuwt.)

Heer Ik ben goddelijk...ik ben de revolutie...elke opstand zal met een opstand beantwoord worden...hoor en wederhoor...Gunnar...hoor en weder

(De heer krijgt een hoestbui. De muziek stopt.)

Heer Kan ik iets te drinken krijgen...mijn keel is helemaal droog

Kristin Water?

Heer Graag

Gunnar Nee...geen water meer voor hem

Heer Dat is jammer...want mijn maag kan wel wat verlichting gebruiken... de preek is als een steen gevallen

Kristin Wat zeg je?

Heer De preek...heerlijk hoor... ik heb hem met huid en haar verslonden

Kristin Nee

Heer Ik heb hem opgegeten Gunnar...van de eerste tot de laatste letter...en ik moet zeggen...hij ligt zwaar op de maag...woorden vullen nu eenmaal snel...maar het was geen slechte preek...pittig...met een stevige bijt...het woord is vlees geworden Gunnar...dat wilde je toch?

(Gunnar staart de heer aan en draait zich dan om.)

Kristin Gunnar....wat ga je doen?

(Gunnar wankelt weg.)

Heer Doe voorzichtig Gunnar...je bent nog zwak...ga toch op bed liggen

Kristin Ik moet hem helpen

Heer Laat hem...hij heeft tijd nodig om te bezinnen...kom hier...ik wil je vasthouden

(Kristin maakt geen aanstalten.)

Heer Laat mij je houvast geven Kristin.

(Kristin reageert niet. De heer loopt naar haar toe en omhelst haar. Kristin blijft onbeweegelijk staan.)

Kristin Laat mij los

Heer Wat zei je

Kristin Laat mij los...nu

(De heer laat Kristin los en kijkt haar aan.)

Heer Gaat het met je...je ziet bleek

Kristin Ik wil dat je weggaat

Heer Ik wil bij jou zijn

Kristin Nee

(De heer knielt bij Kristin.)

Heer Kristin...wij zijn voor elkaar gemaakt...ik wil jou aan mijn zij...houd mij gezelschap in mijn eenzame dagen...begeleid mij in de moeilijke beslissingen die ik moet nemen...word mijn vrouw...mijn muze...mijn taal...laat mij je spreken...Kristin...je lezen...je

(Er klinkt een explosie. De heer springt op.)

Heer Godverdomme...wat was dat?

(Kristin snelt weg. De heer wacht.)

Heer Kristin

(Kristin snelt terug.)

Kristin De schuur staat in brand

TWEE: DE TOORN

Kristin De kruizen...ze branden...de vlammen slaan zich een weg naar buiten...we moeten iets doen...de brandweer halen...straks slaat het vuur over op de ramen...glas in lood is breekbaar...dat overleeft de hitte nooit...en Gunnar...we moeten Gunnar zoeken...wat als hij in de schuur was toen de brand uitbrak...hij heeft geen kracht meer...hij is hulpeloos...niet bestand tegen de vlammen...hij zal in rook opgaan... net als de kruizen...als we nu niets doen

(De heer gaat op een stoel zitten en legt zijn handen op zijn slapen.)

Heer Ik ben moe

Kristin Niet slapen...daar is geen tijd voor

Heer Het is een rustdag

Kristin Ik kan het niet alleen...wat moet ik doen...glazen vullen met water...dat zijn druppels op een gloeiende plaat...meer niet

(Kristin komt op een idee.)

Kristin Een bad...ik heb een bad nodig

(Ze loopt naar de heer en knielt voor hem.)

Kristin Ik heb de oplossing...we vullen het bad...en dragen het naar buiten...dat zal het vuur zeker blussen

Heer Nee

Kristin We zullen de vlammen inbinden...de kruizen redden...Gunnar behoeden voor een wisse dood

Heer Het is te laat

Kristin Je moet mij helpen...ik kan het niet alleen

Heer Geef het op...Gunnar is verloren

(Kristin staat op en loopt naar de kansel.)

Kristin Gunnar in vuur en vlam...dat overleef ik niet

(Ze draait zich met een ruk om.)

Kristin Nee...ik weiger het te geloven

Heer Mijn levenswerk...het is voorbij...de kruizen zijn niet meer te redden...het hout is te droog...ze zijn in de as gelegd binnen een ademstoot

Kristin Ik zal vechten...tot ik erbij neerval

Heer Het is mijn eigen schuld...ik had voorzichtiger moeten zijn...ik heb het over mijzelf afgeroepen

Kristin Godverdomme...ik laat mij niet overwinnen...door niemand

(Ze loopt naar de heer en trekt hem overeind.)

Kristin Jij hebt het laatste woord

Heer Ik?

Kristin Laat het regenen...laat de hemel openbreken en leegstromen...vul de leeghoofden...tot ze zinken...blus je kruizen...blus je gemoed

Heer Het is afgelopen Kristin

Kristin Nee...niets daarvan...dit is geen einde...dit is een nieuw begin... zuiver als water...spoel de aarde schoon van haar vuil...blus het vuur...zodat er nieuw leven kan groeien...op de verkoolde resten van de zonde

Heer Dat klinkt goed

Kristin Neem wraak op Gunnar...zet de zaken recht...geloof in jezelf

Heer Goed...ik help je

(Het begint te onweren. Bliksemflitsen schieten het huis binnen.)

Kristin Laat het regenen

(Het begint te regenen. Buiten klinkt het geluid van sissend hout.)

Kristin Hoor...het hout geeft het op...dit kan niet lang duren

Heer Ik ben klaar hier...ga je mee Kristin...ik kan wel wat gezelschap gebruiken

Kristin Nee

Heer Jammer...ik begrijp het...het ga je goed

Kristin Jou ook

Heer Laat dit een nieuw begin zijn...voor ons allemaal

(De heer loopt weg.)

Kristin Vergeet je kruis niet

(De heer haalt zijn kruis en legt het op zijn schouder.)

Heer Dank je

(De heer vertrekt.)

Kristin Wanneer stopt de regen?

(De heer draait zich om in de deuropening.)

Heer Als het water op is

(De heer heft zijn hand op ten teken van afscheid en vertrekt.)

EEN: DE ZONDVLOED

(De regen wordt heviger. Kristin luistert ernaar.)

Kristin Er komt geen einde aan...straks overstroomt het hier...ik moet de spullen in veiligheid brengen

(Ze kijkt naar de prijzenkast.)

Kristin De nagels eerst

(Ze loopt naar de kast en probeert hem op te tillen. Het lukt niet. Ze keert zich naar de muzikanten.)

Kristin Kunnen jullie helpen?

(De muzikanten lopen naar haar toe. Ze tillen de kast voor haar op.)

Kristin Is hij zwaar...even kijken...zet zolang maar op het aanrecht...als dat volloopt...vinden we wel een andere plek

(De muzikanten schuivelen met de kast naar het aanrecht.)

Kristin Voorzichtig...stapje voor stapje...hierna doen we het bed

(Gunnar komt binnen. Zijn gezicht is geblakerd. Zijn kleren smeulen.)

Gunnar Kristin

Kristin Gunnar...je leeft

(Ze haast zich naar hem toe. De muzikanten zetten de kast weer neer.)

Kristin Gaat het...hoe voel je je...ben je verbrand...je ziet zwart

Gunnar Ik

(Gunnar zakt door zijn knieën. Kristin vangt hem op.)

Kristin Snel...een stoel

(Een van de muzikanten brengt een stoel. De anderen helpen Kristin Gunnar op de stoel te zetten.)

Kristin Gunnar...zeg iets...wat is er?

Gunnar Mijn benen

(Het begint harder te regenen.)

Kristin We moeten hier weg...de regen wil niet ophouden

(Kristin kijkt om zich heen.)

Kristin De kansel...Gunnar...ik breng je naar de kansel

(De muzikanten maken aanstalten Gunnar op te tillen.)

Kristin Nee...laat mij maar...breng jezelf in veiligheid

(Kristin tilt Gunnar met veel moeite op.)

Gunnar Ik...ik

Kristin Niet praten Gunnar...spaar je krachten

(Ze draagt Gunnar naar de kansel en tilt hem met de grootste moeite omhoog. De muzikanten klimmen met hun instrumenten op de tafel.)

Kristin Hou je vast aan de reling

(Gunnar houdt zich met moeite staande. Kristin kijkt naar beneden en ziet de prijzenkast.)

Kristin Godverdomme...mijn nagels

(Ze loopt van de kansel af.)

Kristin Ik moet ze redden

Gunnar Kristin

(Kristin blijft staan. Ze kijkt naar Gunnar.)

Kristin Hou vol Gunnar...ik ga mijn nagels halen

Gunnar Help mij

(Kristin kijkt naar de nagels.)

Kristin Heb geduld...ik kom eraan

Gunnar De regen...het is

(Gunnar zakt in elkaar. Kristin twijfelt, maar loopt toch de kansel weer op. Ze trekt Gunnar omhoog en houdt hem in haar armen.)

Kristin Ik ben bij je..Gunnar...hou vol

(Het onweert.)

Kristin We moeten wachten...tot de regen over is...dan beginnen we opnieuw...we schilderen de hele boel...we bouwen de schuur op...we maken een nieuwe start Gunnar...dat beloof ik je.

(Kristin wiegt Gunnar.)

Kristin Ga slapen...ik waak over je

(De muzikanten zetten een psalm in, De Heer mijn Heiland. Ze spelen de psalm als wals. Langzaam overstemt de regen en het onweer de muziek. Het wordt donker. Einde.)

februari 2004, Amsterdam